

Fuchs – The Phenomenology of Affectivity

1. The Feeling of Being Alive – Vitální naladění, pocit bytí naživu
2. Existential Feelings – Existenciální naladění
3. Atmospheres – Atmosféry
4. Mood and Attunement – Nálady a rozpoložení
5. Emotions – Emoce

Proč fenomenologie afektivity

Fenomenologie: Emoce (v širším horizontu afektivity) jako holistický fenomén spojující tělo, já a svět

X Kognitivismus: Emoce jako stavy v mysli

- Emoce tu nejsou izolovaně, skrytě, ani epifenomenálně
  - jsou rozšířené a vtělené, rozvíjejí se v širším horizontu afektivity: nálad a rozpoložení, atmosfér, existenciálního naladění nebo samotného pocitu bytí naživu
  - jsou také vně psýché (afektivní kvality prostoru, věcí, atmosfér, lidí situací), utváří žitý svět
  - nejsou redukovatelné ani analyticky (úsudky, přesvědčení, přání), ani biologicky, ani čistě behaviorálně
- Emoce dávají smysl životu a světu, jsou jádrem naší existence
  - osnují relevanci věcí, dělají je atraktivní nebo odpudivé, vytváří vztahy významy, příležitosti (significance and affordances)
  - není ostrá hranice mezi afekcí, kognicí a vůlí (affection-cognition-volition)
- Porozumění emocím = porozumění psychickým poruchám
  - poruchy afektivity (deprese, mánie...) a i další psychické poruchy (schizofrenie, autismus...) nejsou redukovatelné na „kognitivní dysfunkce“
  - porozumět pacientům jako lidem, správně diagnostikovat nebo účinně pracovat s emocemi v terapii vyžaduje jiný přístup (srv. tradiční psychiatrie a psychoterapie, KBT, psychodynamika)
  - „upřímná psychopatologie afektivity dosud chybí“

The Feeling of Being Alive

- afektivní pozadí: „background feeling of the body“ / „core sense of self“
- *prereflective, undirected bodily self-awareness that constitutes the unnoticed background of all intentional feeling, perceiving, or acting*
- psychopatologie: deprese, mánie, afektivní depersonalizace, cotardův syndrom

Existential Feelings

- 'feelings of the body' and 'ways of finding oneself in the world'
- nemají předmětné intencionální zaměření; vztahující nás ke světu na základě "reality," "situatedness," "connectedness," or "belonging"
- příklady: pocity svobody a otevřenosti, zranitelnosti a nebezpečí, nehostinnosti či tísně (uncanny, unheimlich), úzkosti, odcizení, jistoty nebo přijetí, reality a nereálnosti
- *1. Elementary existential feelings, 2. General existential feelings, 3. Social existential feelings*

Atmospheres

- „holistic affective qualities of experienced spatial and interpersonal situations, integrating their expressive features into a unitary dynamic Gestalt“
- příklady: hilarity of a party, the sadness of a funeral march, the icy climate of a conference, the awe-inspiring aura of an old cathedral, or the uncanniness of a somber wood at night – warm or cold, serene or melancholic, relaxed or charged, familiar or sinister
- „narážíme na ně“ a obklopují nás (neneseme si je s sebou), emanují z prostředí, mezilidských situací nebo jako „aura“ jednotlivých osob – všepřonikající charakter situace
- psychopatologie: paranoia, sociální fobie, úzkostné poruchy
- *1. The personal atmospheres, 2. The interpersonal atmospheres*

Mood and Attunement

- „global, basically evaluating (i.e., pleasant or unpleasant), but non-intentional feeling states“ [...] indicate “how things stand” in our life and how we are disposed to react to the present situation
- nejsou generalizovanými emocemi, ale konkrétní emoce umožňují, vymezují jejich spektrum, přivolávají je
- příklady: elation, euphoria, serenity, boredom, sadness, dysphoria, irritability, anxiety, or melancholy
- *1. Duration and intensity, 2. Pervasiveness, 3. Lack of intentionality, 4. Dispositional character, 5. Polarity, 6. Attunement*

Emotions

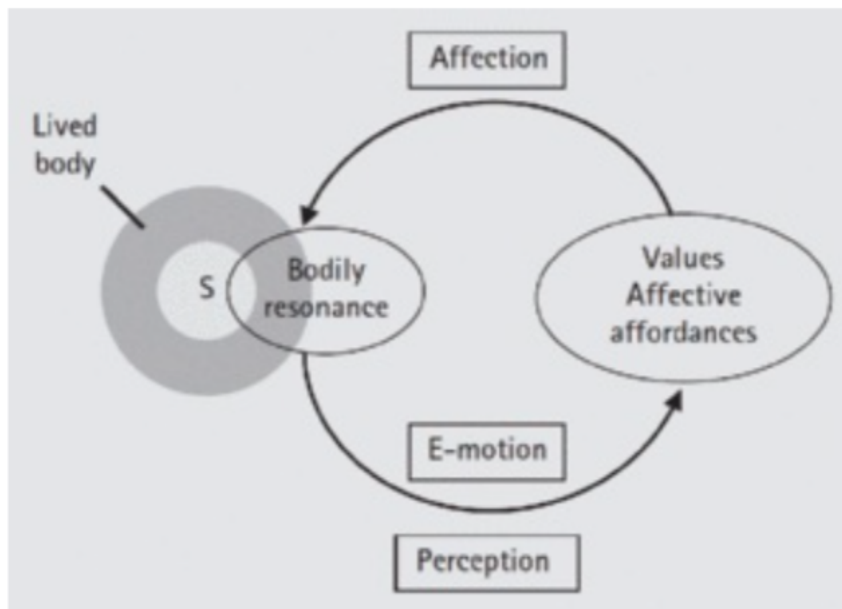
- “affective responses to certain kinds of events of concern to a subject, implying conspicuous bodily changes and motivating a specific behavior (De Sousa 2010)” (s. 7)
  - vymezení vůči James-Lange X Lyons-Nussbaum-Solomon
  - embodied and extended concept

1. Affective intentionality

- emoce jsou intencionální, evaluativní, ale ne nutně propoziční
- (a) svět má „affective affordances“ (viz Gibson)

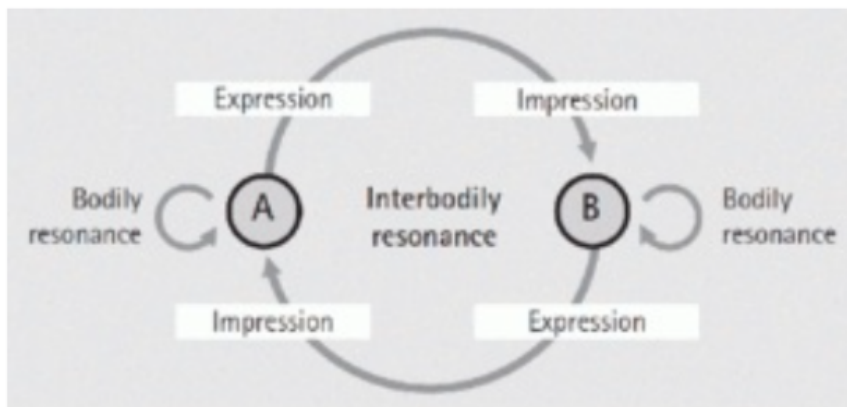
- (b) já je skrze emoce vždy afikováno (oneself is affected)
- 2. Bodily resonance
  - tělo jako rezonanční deska (sounding-board), médium afektivní intencionality
- 3. Action tendency
  - emoce (lat. emovere) jako pohyby, tendence, gesta a tenze mezi aktuálním a potenciálním, „action readiness“
- 4. Functions and significance
  - emoce restrukturují naše priority, hodnoty a plány, zasahují do intencí a přesvědčení, utváří významy a motivace
  - expresivní a komunikační funkce, figurace v „interafektivitě“

– An embodied and extended concept of emotions

1. emerge as specific forms of a subject's bodily directedness toward the values and affective affordances of a given situation (may not be localized in the interior of persons)
2. imply two components of bodily resonance:
  - centripetal or affective component
  - centrifugal or "emotive" component
3. circular interactions or feedback cycles between affection, perception, and movement
4. bodily resonance acts as the medium
  - proximální a distální komponent (Polanyi)
5. If the resonance or affectability of the body is modified in specific ways, this will change the person's affective perception accordingly

– Interaffectivity

Význam pro psychopatologii a psychiatrickou praxi

- zkoumání afektivních fenoménů je klíčové pro všechny psychické poruchy (a nejen pro poruchy afektivity), protože ovlivňují naše bytí-ve-světě a bytí s druhými
- poruchy chápané jako narušující myšlení, percepce či chování mají do velké míry základ v emocionálním pozadí měnícím naše pole zkušenosti
- poruchy intersubjektivní (autismus, schizofrenie) mají základ v narušení prereflektivní interkorporeality a interafektivity
- porozumění emocím = porozumění psychickým poruchám; porozumění pacientům, porozumění sobě, porozumění obecně a možnost terapie